

ZÁKLADNÁ DIAGNOSTIKA TRIEDY

Škola:	SOCIOKLIMA	DÔVERNÉ!	
Dotazník:	Sociálné klima		
Trieda:	1.KI	Školský rok:	2025 / 2026
Počet žiakov v triede:	6	Počet zapojených žiakov:	6
Dátum od:	14. 10. 2025	Dátum do:	14. 10. 2025

Dotazník **SOKL** je určený žiakom od 3. ročníka základnej školy až po študentov stredných škôl. Je obrázkový, keď žiaci vyberajú z galérie 27 obrázkov opatrených popiskami. Dotazník mapuje **štruktúru triedy podľa správania žiakov**. Je dvojfázový. V prvej časti sa žiaci venujú sebahodnoteniu v štyroch oblastiach a na odpoveď využívajú galériu 27 obrázkov, z nich vyberajú 1-3, prípadne komentár. V druhej časti vyberajú mená 1-3 spolužiakov ku trom otázkam. V tretej časti ku každému menu v zozname spolužiakov priradujú 1-3 obrázky, ktoré najlepšie vystihujú ich obvyklé správanie. Svoje voľby môžu doplniť textovým komentárom.

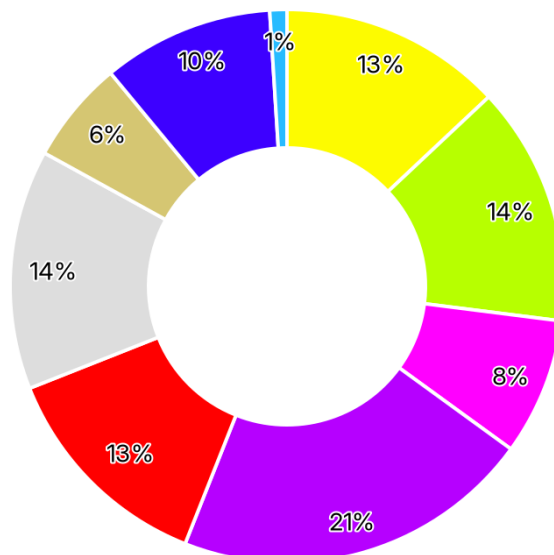
Správa obsahuje **prehľad o štruktúre triedy z hľadiska sledovaných kategórií a subkategórií správania**. Ďalšie dáta sú sumarizáciou subjektívneho sebahodnotenia žiakov (bez adresných údajov). V neposlednom rade je súčasťou správy aj štruktúra triedy z hľadiska stupňov sociálneho začlenenia žiakov.

Základná diagnostika triedy slúži na základnú orientáciu o dianí v triede z pohľadu žiakov. Ponúka podnety pre prácu s triedou ako skupinou, prípadne špecifikáciu požiadaviek na preventívne programy či intervencie.

Táto správa modulu BASIC neobsahuje adresné údaje. Prístup k menovitým výstupom majú preškolené poverené osoby – experti pre prácu s metódou SOCIOKLIMA pôsobiaci v subjektoch s platnou licenciou v module DETAIL.

Graf č. 1: Základná štruktúra triedy podľa kategórií správania:

■ A: Kamarátské správanie
 ■ B: Zraniteľné správanie
 ■ C: Nápadne správanie
■ D: Vplyvné správanie
 ■ E: Agresívne správanie
 ■ F: Vyhýbavé správanie
 ■ G: Zbabelé správanie
■ H: Disciplinované správanie
 ■ I: Morálne správanie

V triede sú najviac zastúpené tieto kategórie správania:

D: Vplyvné správanie - 21 %

Najviac zastúpená subkategória: **D3: predvádzanie sa**

Odporúčanie

V triede su niektorí žiaci, ktorí na získanie uznania a obdivu zdôrazňujú vlastnú hodnotu pomocou demonštrovanej sebaistoty, príp. prostredníctvom módných trendov, odvahy k porušovaniu noriem, rebélii, nezávislosti na mienke autorít. Je zrejma tendencia k predvádzaniu sa, frajereniu a ohromovaniu rôznymi symbolmi moci zvyšujúcimi pomyselne ich vlastnú hodnotu.

Poskytujte uznanie a obdiv za názory, hodnoty, činnosti, ktoré sú v súlade s vašimi postojmi a vyhľadávajte situácie, kedy je možné týmto žiakom zaistiť oprávnený obdiv skupiny. Nepodporujte siláctvo a silácke reči, ale oceňte silu a sebadisciplínu.

B: Zraniteľné správanie - 14 %

Najviac zastúpená subkategória: **B3: osamelosť**

Odporúčanie

V triede sú podľa popisu žiakov niektorí, ktorí sú na okraji spoločenstva triedy a sú osamelí. Nikto sa s nimi nebaví a je možné, že ani oni to nevyhľadávajú alebo kontakt sami nevedia iniciovať.

Venujte osamelému žiakovi aspoň jeden adresný kontakt denne (k tomu vedte aj jeho spolužiakov). Pripravujte ciele skupinové aktivity s nevyhnutným zapojením všetkých žiakov. Sledujte kontext správania.

F: Vyhýbavé správanie - 14 %

Najviac zastúpená subkategória: **F1: denné snívanie a pasivita**

Odporúčanie

V triede sú žiaci, ktorí sa nezapájajú do diania, pôsobia nezúčastnene, prípadne vnorení do svojho sveta, niekedy nápadne ospalo a unavene. Pri vyššom počte žiakov s vyhubým správaním hrozí vyššie riziko ľahostajnosti a expanzie nežiadúcich javov v skupine.

Zaujímajte sa o príčinu a cieľ nezúčastneného správania. Môže ísť o osobnostný rys, prípadne o obranný postoj (rodinné problémy) alebo nedostatok sociálnych zručností. V niektorých prípadoch môže signalizovať experimentovanie s NL, spánkovú depriváciu a iné.

Silné stránky

- V triede sa vyskytujú skupinky - je treba spoznať, či sa rešpektujú (potom je to v poriadku) alebo vytvárajú napätie (to je treba riešiť). **(7% A.2 - výberové kamarátstvo)**
- V triede sú osobnosti, ktoré majú vedúcu úlohu a vnášajú do triedy pozitívne hodnoty (záleží však na nastavení noriem skupiny), sú akceptovaní ostatnými a ich názory a postoje sú druhými prijímané. **(6% D.1 - pozitívny vplyv)**

Ako podporiť?

- Ak je trieda rozdelená do skupiniek, ktoré sa vzájomne rešpektujú, je to prirodzené a nie je treba tieto skupiny rozbíjať alebo sa snažiť vytvoriť jednu veľkú partiu všetkých so všetkými. Iba v prípade, že sa objavia prvé signály porovnávania, súperenia či nepriateľstva - vojny medzi týmito skupinami, je treba zasiahnuť - zistiť, v čom je konflikt, aké sú spoločné záujmy všetkých žiakov a na čom bude možné postaviť rešpekt a spoluprácu.
- Prostredníctvom rovesníckej podpory a názoru (technika 3x ÁNO) posilujte angažovanosť pozitívnych vzorov, využívajte ich vplyv na prácu so skupinovú dynamiku.

Rizikové faktory

- V triede sú podľa popisu žiakov niektorí, ktorí sú na okraji spoločenstva triedy a sú osamelí. Nikto sa s nimi nebaví a je možné, že ani oni to nevyhľadávajú alebo kontakt sami nevedia iniciovať. **(10% B.3 - osamelosť)**
- V triede sú niektorí žiaci, ktorí na získanie uznania a obdivu zdôrazňujú vlastnú hodnotu pomocou demonštrovanej sebaistoty, príp. prostredníctvom módných trendov, odvahy k porušovaniu noriem, rebelii, nezávislosti na mienke autorít. Je zrejma tendencia k predvádzaniu sa, frajereniu a ohromovaniu rôznymi symbolmi moci zvyšujúcimi pomyselne ich vlastnú hodnotu. **(8% D.3 - predvádzanie sa)**

Ako ošetriť?

- Venujte osamelému žiakovi aspoň jeden adresný kontakt denne (k tomu vedte aj jeho spolužiakov). Pripravujte ciele skupinové aktivity s nevyhnutným zapojením všetkých žiakov. Sledujte kontext správania.
- Poskytujte uznanie a obdiv za názory, hodnoty, činnosti, ktoré sú v súlade s vašimi postojmi a vyhľadávajte situácie, kedy je možné týmto žiakom zaistiť oprávnený obdiv skupiny. Nepodporujte siláctvo a silácke reči, ale oceňte silu a sebadisciplínu.

Ohrozujúce faktory

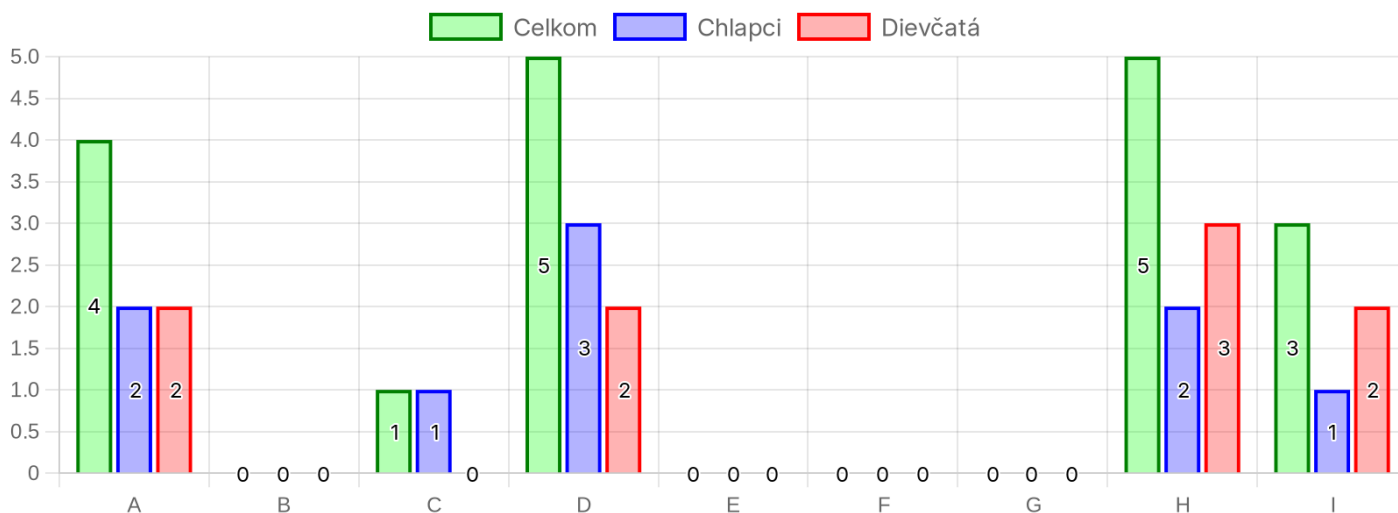
- V triede sú vplyvní jedinci, ktorí udržiavajú triedu v strachu a falošnej solidarite. Je ťažké sa ich vplyvu vzoprieť a majú výrazný vplyv na nežiadúce normy triedy. **(7% D.2 - negatívny vplyv)**
- V triede sú žiaci, ktorí používajú moderné technológie a sociálne siete na znevažovanie, zastrašovanie a urážanie spolužiakov či iných osôb. **(6% E.3 - kyberšikana)**

Ako zastaviť?

Tab. č. 1: Výskyt sledovaných subkategórií správania

Kategória / subkategória	Počet volieb				
	Σ %	Σ	CH	D	J
A: KAMARÁTSKÉ SPRÁVANIE	13 %	11	2	9	0
A.1 kamarátstvo všeobecné (Je kamarátsky a baví sa so všetkými.)	27 %	3	0	3	0
A.2 výberové kamarátstvo (Má svoju partiu kamarátov.)	55 %	6	2	4	0
A.3 zastanie sa a ochrana (Má odvahu zastať sa (chrániť) druhých.)	18 %	2	0	2	0
B: ZRANITEĽNÉ SPRÁVANIE	14 %	12	7	5	0
B.1 objekt fyzického ubližovania (Je často bitý od spolužiakov.)	0 %	0	0	0	0
B.2 objekt výsmechu a urážok (Je terčom posmechu a urážok.)	25 %	3	2	1	0
B.3 osamelosť (Väčšinou je osamelý.)	75 %	9	5	4	0
C: NÁPADNE SPRÁVANIE	8 %	7	5	2	0
C.1 rušivé až drzé správanie (Je hlučný a drzý.)	14 %	1	1	0	0
C.2 vtipné správanie a šaškovanie (Robí srandu.)	43 %	3	1	2	0
C.3 provokujúce správanie (Otravuje ostatných a robí prieky.)	43 %	3	3	0	0
D: VPLYVNÉ SPRÁVANIE	21 %	18	7	11	0
D.1 pozitívny vplyv (Je obľúbený a uznávaný.)	28 %	5	1	4	0
D.2 negatívny vplyv (Mnohí sa ho boja a podradia sa mu.)	33 %	6	3	3	0
D.3 predvádzanie sa (Predvádza sa a frajerí.)	39 %	7	3	4	0
E: AGRESÍVNE SPRÁVANIE	13 %	11	6	5	0
E.1 fyzické ubližovanie (Často niekoho bije.)	27 %	3	2	1	0
E.2 psychické ubližovanie (Vysmieva sa, nadáva alebo vyhráža.)	27 %	3	2	1	0
E.3 kyberšikana (Obťažuje alebo ubližuje cez sociálne siete.)	45 %	5	2	3	0
F: VYHÝBAVÉ SPRÁVANIE	14 %	12	6	6	0
F.1 denné snívanie a pasivita (Nezapája sa do diania v triede.)	58 %	7	4	3	0
F.2 anonymita (Takmer nikto o ňom nič nevie.)	33 %	4	2	2	0
F.3 rezignácia (Lahko sa vzdáva.)	8 %	1	0	1	0
G: ZBABELÉ SPRÁVANIE	6 %	5	4	1	0
G.1 podhodnotenie sa (Podlieza a snaží sa zapáčiť druhým.)	80 %	4	3	1	0
G.2 ohováranie (Ohovára.)	20 %	1	1	0	0
G.3 žalovanie (Žaluje.)	0 %	0	0	0	0
H: DISCIPLINOVANÉ SPRÁVANIE	10 %	9	5	4	0
H.1 prehnaná slušnosť (Je prehnane slušný.)	0 %	0	0	0	0
H.2 školská úspešnosť (Dobre sa učí.)	44 %	4	2	2	0
H.3 mimoškolská úspešnosť (Je úspešný mimo školu.)	56 %	5	3	2	0
I: MORÁLNE SPRÁVANIE	1 %	1	0	1	0
I.1 férovosť a spoľahlivosť (Je spoľahlivý a férový.)	0 %	0	0	0	0
I.2 zmysel pre spravodlivosť (Má zmysel pre spravodlivosť.)	100 %	1	0	1	0
I.3 spolupatričnosť a spolupráca (Prispieva k spolupráci.)	0 %	0	0	0	0

Graf č. 6a, 6b, 7c: Kým by som chcel byť? (ideálne "já") - celkom, chlapci, dievčatá

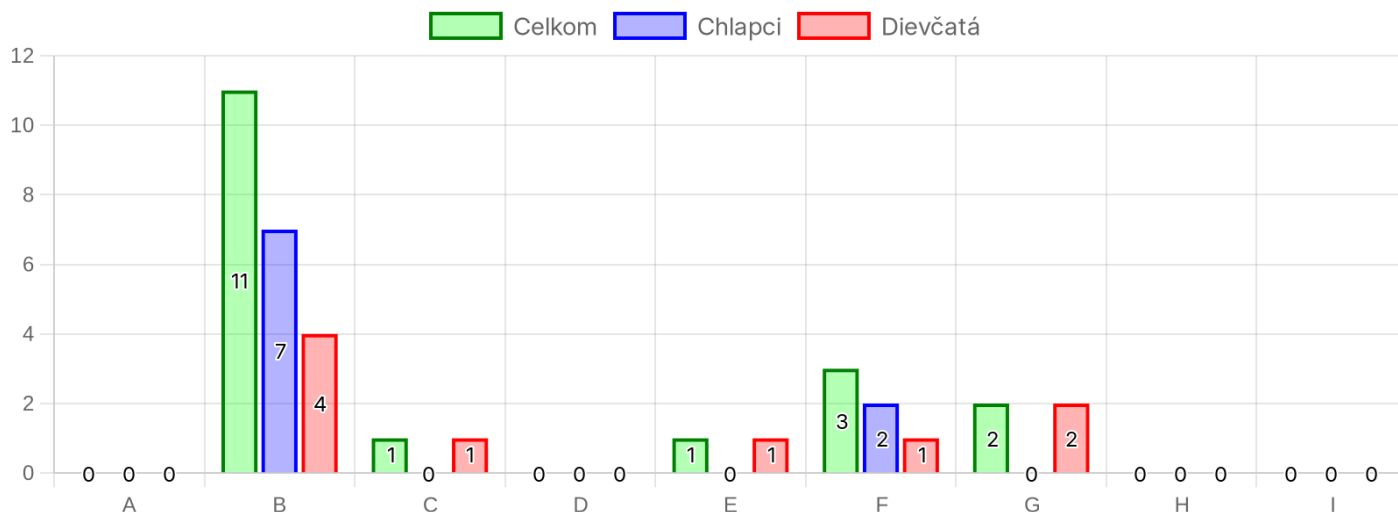

Tento náhľad na ambície žiakov slúži ako motivačný nástroj pri stanovovaní cieľov, definovaní hodnôt a pravidiel skupiny.

Legenda:

A - Kamarátské správanie, B - Zraniteľné správanie, C - Nápadne správanie, D - Vplyvné správanie, E - Agresívne správanie, F - Vyhýbavé správanie, G - Zbabelé správanie, H - Disciplinované správanie, I - Morálne správanie

Graf č. 7a, 7b, 7c: Kým by som nechcel byť? (odmietané "ja") - celkom, chlapci, dievčatá

Tento náhľad slúži na formuláciu požiadaviek na správanie žiakov a pravidiel spolužitia, ktoré by minimalizovali nepriaznivé až nežiaduce prejavy správania.

Index sociálneho začlenenia

Index sociálneho začlenenia (ISZ) vyjadruje situáciu žiaka z hľadiska troch faktorov – PRIJATIE (P) - do akej miery je daný žiak svojimi spolužiakmi prijímaný?, ZAPOJENIE (Z) - do akej miery je daný žiak v dani triedy zapojený?, BEZPEČIE (B) - do akej miery je daný žiak pre svojich spolužiakov bezpečný?. Faktory môžu nadobúdať hodnoty od 1 až do 5. Ideálna hodnota je P1-Z1-B1 (1= najlepšia) a najmenej žiaduce je najväčšia vzdialenosť od uvedeného ideálu, a to hodnota P5-Z5-B5 (5= najhoršia). Hodnoty získaných volieb sú potom pomocou matematického modelu prepočítané na index sociálneho začlenenia. Jednotlivé stupne charakterizujú mieru sociálneho začlenenia žiaka v danej skupine/triede.

Výstup umožňuje orientáciu ako v miere začlenenia žiakov, tak aj možnosti voľby efektívnych opatrení v rámci prevencie či intervencie podľa jednotlivých charakteristík - pocit bezpečia, pocit prijatia, optimalizácia zapojenia.

Správa obsahuje ako anonymizovaný prehľad počtu žiakov zaradených do jednotlivých skupín (ten je aj súčasťou výstupu ZDT), tak adresný prehľad individuálnych indexov sociálneho začlenenia jednotlivých žiakov v danej rovesníckej skupine/triede. Správa SOCIOGRAM je adresná (označená DÔVERNÉ), je súčasťou výstupov modulu DETAIL a so zistením sa zaoberá v súlade s Etickým kódexom SOCIOKLIMA. Nasledujúca tabuľka charakterizuje jednotlivé stupne sociálneho začlenenia prejavené v postojoch, prežívaní a v správaní.

Tab. č. 1: Diferenciácia stupňov indexu sociálneho začlenenia a orientačná štruktúra triedy podľa ISZ

stupeň	označenie	docs- ments.ques- tion- naires.in- dex- es.so- cial_in- volve- ment_range	charakteristika	počet žiakov		
				Σ	CH	D
1	OPTIMÁLNE	0.00 - 0.96	optimálne začlenenie žiaka do štruktúry a diania v triede (je prijímaný, je vhodne sa zapája do diania v triede, cíti sa bezpečne a je aj pre ostatných bezpečný - neohrozujúce)	0	0	0
2	SKÔR USPOKOJIVÉ	0.96 - 2.11	skôr uspokojivé začlenenie žiaka (kamarátske väzby s vybranými spolužiakmi, ostatnými akceptovaný, s možnou nižšou mierou zapojenia, je ostatnými vnímaný skôr ako bezpečný – neohrozujúci)	1	0	1
3a	AMBIVALENTNÉ +	2.11 - 2.87	začlenenie podmieňované správaním žiaka, rolami a výkyvmi v správaní s tendenciou k skôr uspokojivému začleneniu (obvykle hľadá formy zapojenia na zvýšenie pocitu prijatia, užíva skôr obťažujúce formy zapojenia, prípadne sa zapája "neškodne")	2	2	0
3b	AMBIVALENTNÉ -	2.87 - 3.64	začlenenie podmieňované jeho správaním, rolami a výkyvmi v správaní s tendenciou skôr k neuspokojivému začleneniu (môže ísť o narušený pocit bezpečia, prijatia alebo nevhodné formy zapájania)	0	0	0
4						

Nadväzujúca práca s triedou

"Keď vieme **PREČO (diagnostika)**, nájdeme ľahšie akékoľvek **AKO (riešenie)**." - voľne podľa F. Nietzsche

Diagnostika je iba prvý krok pre prácu s triedou. Poskytne aktuálny obraz triedy z pohľadu žiakov a umožní orientáciu v potrebách skupiny aj jednotlivcov. Efektivita prevencie však spočíva vo využití záverov pedagogickej diagnostiky a v dlhodobej nadväzujúcej systematickej práci so žiakmi. Práca s triedou má za cieľ zlepšenie podmienok pre vzdelávanie, najmä vzťahového prostredia. Pretože učiť sa dá iba tam, kde vnímame prijatie, bezpečie a istotu.

Koncepcia nadväzujúceho programu vychádza zo sledovaných kategórií správania a korešponduje tak s konkrétnymi potrebami žiakov. Na realizáciu odporúčaní ponúkame ucelený program nadväzujúcej práce s triedou. Jeho cieľom je podpora a rozvoj životných zručností. Podľa zistení z dotazníkových vyšetrení je možné prispôsobiť časový rozsah preberanej témy. V deviatich lekciách sa žiaci môžu naučiť, ako pozitívnym spôsobom naplňovať svoje potreby.

A: Ako získať a udržať kamarátov? (A: Kamarátské správanie) • **byť súčasťou vzťahov**

B: Ako posilniť zdravú sebadôveru? (B: Zraniteľné správanie) • **byť schopný**

C: Ako získať pozornosť a prejavovať záujem? (C: Nápadne správanie) • **byť dôležitý**

D: Ako zaobchádzať s vlastnou mocou? (D: Vplyvné správanie) • **byť rešpektovaný**

E: Kto je skutočne silný a ako sa to robí? (E: Agresívne správanie) • **byť ukázaný**

F: Ako si získať odvahu a zvládať záťaž? (F: Vyhybavé správanie) • **byť odvážny**

G: Ako zostať svoj a odolať druhým? (G: Zbabelé správanie) • **byť odolný**

H: Ako dosiahnuť a tešiť sa z úspechu? (H: Disciplinované správanie) • **byť cieľavedomý**

I: Čo je skutočne dôležité a ako to dosiahnuť? (I: Morálne správanie) • **byť ľudský**

Táto správa bola automaticky generovaná programom SOCIOKLIMA – komplexná on-line diagnostika školských tried.